

Antonythasan Jesuthasan (*18 listopada 1967 na Sri Lance)

*Pewien bojownik ze Sri Lanki
zerwał wiążące go szranki,
wyruszył w obcy świat,
sam sobie pan i brat,
kolejne przeszkody brać z flanki.*

(ebs)

Antonythasan Jesuthasan, w języku tamilskim அந்தோனிதாசன் ஜெசுதாசன், aka Shobasakthi (சோபாசக்தி) - jako młody chłopak służył w szeregach Tamilskich Tygrysów w wojnie domowej na Sri Lance, uchodźca osiadły we Francji na prawach azylu politycznego, autor wielu wspomnień m.in. அந்தோனிதாசன் ஜெசுதாசன் ("When I Was a Slave") (2010), oraz aktor grający tytułowego bohatera w filmie inspirowanym jego wspomnieniami pt. "Dheepan" (polski tytuł "Imigranci"), nagrodzonym Złotą Palmą w Cannes 2015.

https://www.youtube.com/watch?v=0qB8_Q9oTuw

Jesuthasan urodził się 18 listopada 1967 w miejscowości Allaipiddy na wyspie Velanaitivu w północnej Sri Lance [1]. Podczas zamieszek antytamilskich (tzw. Czarny lipiec), Jesuthasan, wtedy 15/16-latek, został wcielony do bojowników Tygrysy Wyzwolenia Tamilskiego (LTTE), jako "pomocnik". Został pełnoprawnym członkiem LTTE w 1984 i już jako wyszkolony bojownik brał udział w akcjach zbrojnych "Thasan" i "Klamra". Jako artysta-amator z ramienia LTTE grał w 1985 w wystawianym na ulicach dramacie "Yuddhakkaali" ("Wojna Kali") [2].

Rozczarowany poczynaniami LTTE opuścił organizację w grudniu 1986, za co został zgodnie z regulaminem ukarany. Po podpisanej w 1987 ugodzie między Indiami a Sri Lanką Jesuthasan przeniósł się do stolicy Sri Lanki Kolombo. Jednak, gdy wybuchła wojna między LTTE i indyjskimi siłami pokojowymi został aresztowany w Kolombo za bycie członkiem LTTE. Zwolniony został gdy rozpoczęły się rozmowy pokojowe między LTTE i rządem Premadasa [3].

W 1988 Jesuthasan, w wieku 21 lat, zdecydował się na wyjazd do Hongkongu, jedyne miejsce, gdzie mógł pojechać bez wizy. Przebywał w Chungking Mansions przez sześć miesięcy przed wyjazdem do Tajlandii, gdzie dostał się z pomocą UNHCR. Jako uchodźca żył na przedmieściach Bangkoku. Chciał wyjechać do Anglii lub Kanady, ale nie mogąc zdobyć fałszywego paszportu brytyjskiego czy kanadyjskiego, skorzystał z możliwości kupna fałszywego paszportu francuskiego od jakiegoś Francuza. W 1993 udał się do Francji, gdzie został mu przyznany azyl polityczny.

W sierpniu 1990 Sri Lankę najechała armia Allaipiddy, próbując odzyskać Jaffna Fort. Około 85 młodych ludzi zostało zatrzymanych przez wojsko i słuch o nich zaginął. Według Jesuthasana wśród nich było 23 jego krewnych, zostali zabici przez armię. Rodzice Jesuthasana uciekli łodzią do Madrasu w Indiach w 1990 po tym jak port Sri Lanki przejął Allaipiddy i przekształcił go w bazę marynarki wojennej.

Jesuthasan wykonywał różne prace niskopłatne w Paryżu w tym układanie towarów na półkach w supermarketach, gotowanie, zmywanie naczyń, zmiatanie ulic, dorywcze prace na budowach... Oraz jako boy hotelowy w Euro Disney, gdzie nawiązał kontakt z trockistami. Na cztery lata przyłączył się do rewolucyjnej organizacji komunistycznej. Zerwał też wszelkie związki z LTTE i rozpoczął kampanię, wraz ze swoimi lewicowymi przyjaciółmi, sprzeciwiającą się wojnie domowej na Sri Lance i organizacji LTTE, która miała na swoim koncie liczne zbrodnie i nadużycia praw człowieka.

Jeden z lewicowych przyjaciół Jesuthasana wprowadził go do literatury. W latach 1990 Jesuthasan zaczął pisać pod pseudonimem Shobasakthi. Były to opowiadania, sztuki teatralne, eseje polityczne i powieści o osobistych doświadczeniach w czasie wojny domowej. Jego pierwsza powieść "Goryl" (2001) była oparta na własnych wspomnieniach wśród żołnierzy-dzieci w LTTE. "Goryl" został przetłumaczony na język angielski w 2008. Jego druga powieść "Zdrajca" (2003) dotyczy masakry więźniów politycznych na Sri Lance w 1983. "Zdrajca" został przetłumaczony na język angielski w 2010.

Kariera aktorska Jesuthasana ruszyła na dobre w 2011, kiedy zagrał w filmie "Sengadal" ("Morze Martwe") wg własnego scenariusza, filmie o tamilskich rybakach, którzy starają się zarobić na życie w opuszczonej wiosce Dhanushkodi w południowych Indiach. Film był początkowo zakazany w Indiach ale po bitwie prawnej film uzyskał certyfikat "do rozpowszechniania dla widzów dorosłych".

Następnie Jesuthasan zagrał tytułową rolę w filmie "Dheepan" w reżyserii Jacques'a Audiarda. Film zdobył Złotą Palmę 2015 na Festiwalu Filmowym w Cannes. Opowiada on historię Dheepana, byłego członka LTTE, który uzyskuje azyl polityczny we Francji, w czym pomocne jest znalezienie kobiety i dziewczynki udających jego żonę i córkę. Według Jesuthasana film jest w 50% autobiograficzny.

Pomimo że wojna domowa oficjalnie się skończyła w maju 2009 klęską militarną LTTE, Jesuthasan uważa, że powrót na Sri Lankę nadal byłby dla niego niebezpieczny z powodu utrzymujących się "zbrojnych ataków na mniejszości" i nieznanego losu członków LTTE zatrzymanych przez zbrojne siły rządowe.

*

Jesuthasan najwyraźniej nie nauczył się francuskiego, na konferencji prasowej w Cannes korzysta z pomocy tłumaczki:

<https://www.youtube.com/watch?v=i87390kUi7I>